บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามชนิดปลายปิด ประกอบด้วยข้อมูล ๔ ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวน ๑๓ คำถาม
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับฟังวิทยุ	" ๑๘ "
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านเนื้อหา	" ๒๗ "
ส่วนที่ ๔ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านรูปแบบและวิธีเสนอรายการ	" ๘ "
รวม	๖๖ คำถาม

แบบสอบถามดังกล่าว สร้างขึ้นในรูปแบบที่จะนำไปวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้กำหนดเลขรหัสคำตอบไว้ล่วงหน้า แบบสอบถามทุกชุดมีลักษณะและข้อความเหมือนกันทุกประการ

ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้จริง ๆ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับต้นร่างไปทำการทดสอบ (Pretest) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง (Relevance) ของเนื้อหา ความเป็นไปได้ (Feasibility)ในแง่ของคำตอบที่จะได้รับจากผู้ให้การสัมภาษณ์ ตลอดถึงความยากง่ายและความเข้าใจในภาษาที่ใช้ โดยนำไปทดลองกับประชาชนที่อยู่ในเมือง ๑๕ ราย และเขตชนบท ๑๕ ราย ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย คือ จังหวัดพิษณุโลก หลังจากนั้น ได้ทำการแก้ไขและปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยการช่วยเหลือของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจึงนำออกไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง ๆ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) หมายถึงประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองและเขตชนบท ในท้องที่จังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธี Multi - Stage Sampling โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ก. กลุ่มตัวอย่างในเขตเมือง

๑. กำหนดเอาเขตเทศบาลเมืองพิษณุโลก ๑ เขต เพื่อทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๕๐ ครัวเรือน

๒. จากเขตสุขาภิบาลในท้องที่จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้เขตสุขาภิบาลเป็นตัวอย่างในเขตเมือง ๒ เขต เพื่อทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน ๕๐ ครัวเรือน คือ สุขาภิบาลวังทอง ๒๕ ครัวเรือน และสุขาภิบาลบางระกำ ๒๕ ครัวเรือน

๓. จากเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล ตามข้อ ๑ และ ๒ ใช้วิธีเลือกอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) ได้ครัวเรือนตัวอย่างในเขตเมืองทั้งสิ้น ๒๐๐ ครัวเรือน

ข. กลุ่มตัวอย่างในเขตชนบท

๑. จังหวัดพิษณุโลก มี ๘ อำเภอ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย Simple Random Sampling เลือกเอาอำเภอที่จะทำการศึกษาเขตชนบท ๒ อำเภอ

๒. ในอำเภอตัวอย่างที่เลือกได้ สุ่มตำบลที่จะศึกษาอำเภอละ ๒ ตำบล ได้ ๔ ตำบล คือ ตำบลพันชาลี ตำบลปลักแรด ตำบลบางระกำ และตำบลวังนกแอ่น

๓. จากตำบลที่สุ่มได้ตามข้อ ๒ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มหมู่บ้านที่จะทำการศึกษา ตำบลละ ๒ หมู่บ้าน ได้ ๘ หมู่บ้าน

๔. จาก ๘ หมู่บ้านที่สุ่มได้ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ได้ครัวเรือนที่จะศึกษาหมู่บ้านละ ๒๕ ครัวเรือน ได้ครัวเรือนตัวอย่างในเขตชนบททั้งสิ้น ๒๐๐ ครัวเรือน

รวมครัวเรือนที่ทำการศึกษาทั้งในเขตเมืองและชนบทรวม ๔๐๐ ครัวเรือน

<u>การเก็บรวบรวมข้อมูล</u>

การเก็บรวบรวมข้อมูลในเขตเมือง ๒๐๐ ครัวเรือน คือ ในเขตเทศบาลเมืองพิษณุโลก เขตสุขาภิบาลวังทอง และเขตสุขาภิบาลบางระกำ ได้รับความช่วยเหลือจากนักศึกษาวิทยาลัยพิษณุโลก ที่มีบ้านเรือนอยู่ในถนนสายต่าง ๆ ที่ได้ทำการคัดเลือกตัวอย่างนำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์สมาชิกครัวเรือนที่ได้สุ่มเป็นตัวอย่าง ใช้เวลาประมาณ ๑ สัปดาห์ โดยนักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ได้จัดเวลาที่ตนเองและผู้รับการสัมภาษณ์สะดวก ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียเวลาเรียนและเวลาประกอบอาชีพ ซึ่งบางรายต้องสัมภาษณ์เวลากลางคืน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเมืองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจการค้า ปกติไม่ค่อยมีเวลาว่างในตอนกลางวัน เพราะมีลูกค้าติดต่อเกือบตลอดเวลา การใช้วิธีดังกล่าวช่วยให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น

สำหรับในเขตชนบทนั้น ผู้วิจัยพร้อมด้วยผู้ช่วย จำนวน ๑๓ คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์และคณะนักศึกษาวิทยาลัยพิษณุโลก ได้ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะ เข้าไปทำการสัมภาษณ์ชาวบ้านตามครัวเรือนที่ได้สุ่มตัวอย่างไว้ทั้ง ๘ หมู่บ้าน

การเก็บข้อมูลทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ทำได้ครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนด คือได้ข้อมูลมาทั้งสิ้น ๔๐๐ ชุด จำแนกเป็นเขตเมือง ๒๐๐ ชุด เขตชนบท ๒๐๐ ชุด

<u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u>

เมื่อได้ข้อมูลมาครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยก็นำมาลงรหัส ตามที่ได้ทำคู่มือถอดรหัสไว้ล่วงหน้า หลังจากนั้นนำข้อมูลไปเจาะลงบัตร และได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของบัตรข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสถาบันคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี

<u>ตัวแปรที่ต้องการวัด</u>

ตัวแปรอิสระ คือ สื่อมวลชน(เมืองและชนบท) เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจ

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการรับฟังวิทยุกระจายเสียง และ ความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษานอกโรงเรียน

<u>วิธีการสถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐาน</u>

หาค่าร้อยละ (Percentage)

ทดสอบสมมติฐานด้วย X^2 - Test of Two Independent Samples

...